

EXPUNERE DE MOTIVE

privind

Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

Așa cum se știe, munca reprezintă o activitate conștientă, specifică omului, îndreptată spre un anumit scop, în procesul căreia omul efectuează, reglementează și controlează prin acțiunea sa schimbul de materii dintre el și natură pentru satisfacerea trebuințelor sale. Munca este un efort de a realiza ceva, o ocupație, strădanie, îndeletnicire. Munca reprezintă pentru toți cetățenii atât un drept cât și o obligație (morală și naturală care ține, în ultima instanță, de supraviețuirea fizică a omului).

Dintre cei peste 20.000 de deținuți aflați în custodia sistemului penitenciar românesc, majoritatea au capacitatea de muncă păstrată. În contextul actual al deficitului de forță de muncă, 15-17.000 de oameni, cu preponderență tineri, de vârstă activă, reprezintă o resursă importantă care nu trebuie ignorată și care se poate valorifica mult mai bine. Pe de altă parte, cu toții ne dorim o societate cu moralitate corectă. Apreciem, astfel, că sub aspect moral, prin muncă, deținutul poate compensa, într-o anumită măsură, greșelile pe care le-a săvârșit față de societate și care l-au adus în spatele grațiilor.

Experiența altor sisteme penitenciare europene relevă suficiente bune practici sub aspectul reglementării legale a obligativității muncii pentru deținuți. Astfel, în Danemarca, una din țările etalon sub aspectul respectării drepturilor omului, conform *documentului „Information on serving a prison sentence”*¹ (informații privind executarea pedepsei), emis, în 2017, de Kriminal Forsorgen (administrația penitenciară daneză), *deținuții au dreptul și obligația la ocupare prin muncă, școlarizare, alte activități aprobate, inclusiv tratament* (noțiunea de tratament se referă la măsuri – de medicație, consiliere, și programe specifice – adresate în special deținuților cu probleme legate de consumul de alcool sau droguri, celor care au comis infracțiuni sexuale și / sau cu violență).

În Franța, de asemenea, persoanele private de libertate pot exercita activități lucrative, de învățământ, de formare, culturale sau sportive. Dreptul la muncă îi oferă deținutului posibilitatea de a beneficia de un câștig și de a dobândi reflexe profesionale și o calificare care i-ar putea face mai ușoară reintegrarea socială.

Un alt exemplu relevant se regăsește în organizarea sistemului penitenciar ungar. Astfel, în Legea nr. 240/2013, adoptată de Parlamentul Ungariei, la

¹ <https://www.kriminalforsorgen.dk/wp-content/uploads/2019/01/afsoning-engelsk.pdf>

art. 13.3 se arată că *munca persoanelor condamnate este obligatorie în cazul în care penitenciarul identifică oportunități / oferte de muncă pe bază de prestări servicii, ca parte a procesului de reintegrare socială a deținutului.*

Conform prevederilor de la alineatele (1) și (2) ale articolului 3 din Legea 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, *scopul executării pedepselor și a măsurilor educative privative de libertate este prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, urmărindu-se formarea unei atitudini corecte față de ordinea de drept, față de regulile de conviețuire socială și față de muncă, în vederea reintegrării în societate a deținuților.* Este imposibil a se forma o atitudine corectă față de muncă în situația în care deținutul nu vrea să muncească și, de aceea, este nevoie de o condiționare, de obligativitate. Așadar, scopul acestei legi îl reprezintă stabilirea în sarcina persoanelor aflate în executarea unei pedepse privative de libertate a dreptului și obligației de a munci în condițiile propuse de administrația locului de detenție. Neignorând bunele practici ale sistemului penitenciar românesc în direcția facilitării reintegrării sociale a deținuților, conștientizând în același timp complexitatea domeniului, apreciem că atingerea obiectivului menționat în această propunere legislativă ar deveni operațională dacă deținuții ar fi obligați să muncească, să participe la cursuri de pregătire școlară ori să urmeze demersuri pentru nevoile identificate de specialiști. Integrarea socială a deținuților trebuie să aibă ca principal reper munca, respectiv pregătirea în vederea ocupării și păstrării unui loc de muncă pentru că doar acesta asigură individului sentimentul utilității sociale, demnitate autonomie și mijloace de trai.

Având în vedere cele prezentate, vă propunem spre dezbatere și adoptare această propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Inițiator:

Deputat PNL,

Florin Claudiu ROMAN